

Ε Λ Λ Η Ν Ι Κ Η Δ Η Μ Ο Κ Ρ Α Τ Ι Α

Αθήνα 20.4.2016

ΑΠ: 822

Προς τους
Ιατρικούς Συλλόγους
της Χώρας

Κυρία/ε Πρόεδρε,

Σας διαβιβάζουμε τα εξής έγγραφα:

1. Υπουργείου Υγείας, Γεν.Δ/ση Δημόσιας Υγείας, Δ/ση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας & Πρόληψης, Τμήμα Δ' Αγωγής Υγείας και Πρόληψης, αριθμ.πρωτ. Γ3δ/Δ/ΦΑΥ 9/2016/Γ.Π.οικ.25324/5.4.2016, (ΑΠ ΠΙΣ: 799/15.4.2016), με θέμα: Παγκόσμια Ημέρα Ενημέρωσης για τον Αυτισμό 2 Απριλίου 2016, με θέμα: «Αυτισμός και η Ατζέντα του 2030: Συμπερίληψη και Ποικίλες Νευρολογικές Παθήσεις» (Autism and the 2030 Agenda: Inclusion and Neurodiversity).
2. Υπουργείου Υγείας, Γεν.Δ/ση Ανθρώπινων Πόρων & Διοικ.Υποστήριξης, Δ/ση Ανθρώπινων Πόρων Ν.Π. Τμήμα Ιατρών ΕΣΥ, αριθμ.πρωτ. Α2α/οικ.26782/11.4.2016, (ΑΠ ΠΙΣ: 819/19.4.2016), με θέμα: «Παροχή διευκρινίσεων σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 40 του ν.4368/16 (ΦΕΚ 21/Α/21.2.2016) για τις μετατάξεις ιατρών, με τη παράκληση όπως ενημερώσετε τα μέλη περιοχής ευθύνης του Συλλόγου σας.

Εμμανουήλ Ηλιάκης
Προϊστάμενος Διοικ.Υπηρεσιών

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΙΑΤΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ (Π.Ι.Σ.)

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ 3 & ΥΨΗΛΑΝΤΟΥ • 106 75 ΑΘΗΝΑ • ΤΗΛ.: 210 7258660, 210 7258661, 210 7258662, FAX: 210 7258663
PANHELLENIC MEDICAL ASSOCIATION • 3, PLOUTARCHOU & IPSILANDOU Str., 106 75 ATHENS • HELLAS
www.pis.gr • e-mails: ΚΕΝΤΡΙΚΟ: pisinfo@pis.gr • ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ: pis@pis.gr • ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ: pisref@pis.gr
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ: pislog@pis.gr • ΔΙΕΘΝΕΣ: pisinter@pis.gr, pisinter1@pis.gr
ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗ: pismember@pis.gr

ΑΔΑ:ΨΡ1Τ465ΦΥΟ-ΛΗ4

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ
& ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ Ν.Π.
ΤΜΗΜΑ ΙΑΤΡΩΝ Ε.Σ.Υ.

Αθήνα, 11 / 4 /2016
Αρ.πρωτ.Α2α/οικ.26782

Ταχ. Δ/ση : Αριστοτέλους 17
Ταχ. Κώδικας : 10433
Πληροφορίες : Π.Σέρρα
Τηλέφωνο : 2132161225
Fax : 210-5248751

ΠΡΟΣ: Πίνακα αποδεκτών

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΙΑΤΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ	
Π.Ι.Σ	
ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ .	819
ΗΜΕΡ ΛΗΨΕΩΣ.....	19/4/2016

ΘΕΜΑ:Παροχή διευκρινίσεων σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 40 του ν.4368/16 (ΦΕΚ 21/Α/21-2-2016) για τις μετατάξεις ιατρών.

Α. Το άρθρο 40 του ν.4368/2016, στις παραγράφους 1, 2 και 3, προβλέπει τα ακόλουθα για τις μετατάξεις ιατρών:

<<1.Το πρώτο εδάφιο της παρ.4 του άρθρου 23 του ν.3370/2005 (Α'176), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«4.α) Υπάλληλοι των κλάδων ΠΕ Ιατρών, ΠΕ Ιατρών Ειδικοτήτων, ΠΕ Οδοντιάτρων και ΠΕ Φαρμακοποιών, που κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου κατέχουν οργανικές ή συσταθείσες προσωποπαγείς θέσεις στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας ή στις ΔΥ.Πε. ή σε άλλα Υπουργεία,

β) μόνιμοι υπάλληλοι που υπηρετούν σε Ν.Π.Δ.Δ. και σε άλλους φορείς εποπτευόμενους από το Υπουργείο Υγείας, οι οποίοι έχουν πτυχίο ιατρικής και απέκτησαν ειδικότητα μέχρι την έναρξη του παρόντος ή αποκτούν ειδικότητα με εκπαιδευτική άδεια κατά τα προβλεπόμενα στην παρ.8 του άρθρου 6 του ν.3204/2003 (Α'296), όπως ισχύει,

γ) οι Ιατροί Δημόσιας Υγείας ΕΣΥ καθώς και οι μόνιμοι υπάλληλοι των κλάδων ΠΕ Ιατρών που κατέχουν οργανικές θέσεις στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, στις Αιρετές Περιφέρειες και τους Δήμους και απέκτησαν ειδικότητα με εκπαιδευτική άδεια, κατά τα προβλεπόμενα στην παρ.3 του άρθρου 1 του ν.1579/1985 (Α' 217) και τις διατάξεις του ν.2071/1992 (Α' 123), μπορούν να μετατάσσονται είτε σε Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας των Περιφερειών είτε

σε Νοσοκομεία ή ΠΕΔΥ-Κέντρα Υγείας, που υπάγονται στην οικεία Δ.Υ.Πε. της υπηρεσίας στην οποία υπηρετούν ή σε άλλη Δ.Υ.Πε., και να κατατάσσονται αντίστοιχα:

αα) στον κλάδο ΠΕ Ιατρών, ΠΕ Ιατρών Ειδικοτήτων, ΠΕ Οδοντιάτρων και ΠΕ Φαρμακοποιών

ββ) στον κλάδο Ιατρών, Οδοντιάτρων και Φαρμακοποιών Ε.Σ.Υ., με εισαγωγικό βαθμό Επιμελητή Β', σε κενές οργανικές θέσεις.»

2. Στο τέλος της παρ.4 του άρθρου 23 του ν.3370/2005 (Α'176), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι αιτήσεις μετατάξεων στον κλάδο ιατρών Ε.Σ.Υ., οι οποίες έχουν υποβληθεί έως την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος ολοκληρώνονται με την ανωτέρω διαδικασία μετάταξης και οι ιατροί μετατάσσονται με εισαγωγικό βαθμό Β', σε συνιστώμενη προσωποπαγή θέση του Νοσοκομείου ή ΠΕΔΥ-Κέντρου Υγείας που έχουν επιλέξει με την αίτησή τους.»

3. Το άρθρο 25 του ν.4316/2014 (Α'270) «αξιοποίηση και μετάταξη υπαλλήλων που αποκτούν ειδικότητα» καταργείται.>>

Β. Σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, δικαίωμα μετάταξης έχουν οι εξής υπάλληλοι:

1. Υπάλληλοι των κλάδων ΠΕ Ιατρών, ΠΕ Ιατρών Ειδικοτήτων, ΠΕ Οδοντιάτρων και ΠΕ Φαρμακοποιών, που κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του ν.4368/2016 (Α' 21) κατέχουν οργανικές ή προσωποπαγείς θέσεις στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας ή στις Δ.Υ.Πε. ή σε άλλα Υπουργεία (και όχι σε Ν.Π.Δ.Δ. ή άλλους φορείς εποπτευόμενους από άλλα Υπουργεία),

2. Μόνιμοι υπάλληλοι που υπηρετούν σε Ν.Π.Δ.Δ. και σε άλλους φορείς εποπτευόμενους από το Υπουργείο Υγείας, οι οποίοι έχουν πτυχίο ιατρικής και απέκτησαν ειδικότητα μέχρι την έναρξη ισχύος του ν.4368/2016 (Α' 21) ή αποκτούν ειδικότητα με εκπαιδευτική άδεια κατά τα προβλεπόμενα στην παρ.8 του άρθρου 6 του ν.3204/2003, όπως ισχύει,

3. Ιατροί Δημόσιας Υγείας Ε.Σ.Υ. που κατέχουν οργανικές θέσεις στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, στις Αιρετές Περιφέρειες και τους Δήμους.

4. Μόνιμοι υπάλληλοι του κλάδου ΠΕ Ιατρών που κατέχουν οργανικές θέσεις στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, στις Αιρετές Περιφέρειες και τους Δήμους και απέκτησαν ειδικότητα με εκπαιδευτική άδεια, κατά τα προβλεπόμενα στην παρ.3 του άρθρου 1 του ν.1579/1985 (Α' 217) και τις διατάξεις του ν.2071/1992 (Α'123).

Γ. Οι ως άνω υπάλληλοι μπορούν να μετατάσσονται:

- είτε σε Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας των Περιφερειών και να κατατάσσονται στον κλάδο ΠΕ Ιατρών, ΠΕ Ιατρών Ειδικοτήτων, ΠΕ Οδοντιάτρων και ΠΕ Φαρμακοποιών, με βαθμό Β',

- είτε σε Νοσοκομεία ή ΠΕΔΥ-Κέντρα Υγείας, που υπάγονται στην οικεία Δ.Υ.Πε. της υπηρεσίας στην οποία υπηρετούν ή σε άλλη Δ.Υ.Πε. και να κατατάσσονται στον κλάδο Ιατρών, Οδοντιάτρων και Φαρμακοποιών Ε.Σ.Υ., με εισαγωγικό βαθμό Επιμελητή Β'.

Δ. Οι ως άνω υπάλληλοι μετατάσσονται σε κενές οργανικές θέσεις. Η ύπαρξη κενής οργανικής θέσης επιβεβαιώνεται κατόπιν σχετικής αλληλογραφίας του Υπουργείου Υγείας (Δ/ση Ανθρωπίνων Πόρων Ν.Π.-Τμήμα Ιατρών Ε.Σ.Υ.) με τον φορέα υποδοχής. Εξυπακούεται ότι, μόλις υπάρξει η επιβεβαίωση εκ μέρους του φορέα υποδοχής για την ύπαρξη κενής οργανικής θέσης, η εν λόγω θέση δεσμεύεται, προκειμένου να καταληφθεί από τον υπό μετάταξη υπάλληλο και δεν μπορεί να προκηρυχθεί.

Ε. Απαραίτητη προϋπόθεση για τους υπαλλήλους του κλάδου **ΠΕ Ιατρών** που κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του ν.4368/2016 (Α' 21) υπηρετούν στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας ή στις Δ.Υ.Πε ή σε άλλα Υπουργεία, καθώς και για τους **Ιατρούς Δημόσιας Υγείας ΕΣΥ** που κατέχουν οργανικές θέσεις στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, στις Αιρετές Περιφέρειες και τους Δήμους **και επιθυμούν να μεταταχθούν σε Νοσοκομεία ή ΠΕΔΥ-Κέντρα Υγείας** και να καταταχθούν στον κλάδο Ιατρών Ε.Σ.Υ., είναι η **κατοχή τίτλου ειδικότητας**, δεδομένου ότι οι οργανικές θέσεις των ιατρών κλάδου ΕΣΥ είναι **θέσεις ειδικευμένων ιατρών**.

ΣΤ. Για τη διαδικασία της μετάταξης- κατάταξης εξακολουθούν να ισχύουν τα δεύτερο και τρίτο εδάφια της παρ.4 του άρθρου 23 του ν. 3370/2005 (Α' 176), όπως αυτά αντικαταστάθηκαν με την παρ. 5 του ν. 3918/2011 (ΦΕΚ 31 Α') και ισχύουν. Ειδικότερα, η διαδικασία της μετάταξης έχει ως εξής : (1) αίτηση των δικαιούχων, (2) έλεγχος των τυπικών κριτηρίων από το Ειδικό Πενταμελές Συμβούλιο του άρθρου 28 του ν.3599/2007 (Α' 176), το οποίο αποτελείται από ιατρούς Ε.Σ.Υ. με βαθμό Διευθυντή ή Επιμελητή Α' και συνιστάται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, ύστερα από εισήγηση του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας, (3) έλεγχος των ουσιαστικών προσόντων: α. των αιτούντων μετάταξη σε Νοσοκομεία από τα Συμβούλια προσλήψεων-κρίσεων με ανοιχτές προκηρύξεις ειδικευμένων ιατρών κλάδου ΕΣΥ Νοσοκομείων της περίπτωσης α' της παρ. Θ' του άρθρου 4 του ν.3754/09 (Α' 43), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 4368/2016 (Α' 21) και ισχύει, β. των αιτούντων μετάταξη σε ΠΕΔΥ-Κέντρα Υγείας από τα Συμβούλια προσλήψεων-κρίσεων της παρ.2 του άρθρου 24 του ν.4238/14 (Α' 38), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.2 του άρθρου 36 του ν.4368/2016 (Α' 21). Τα προσόντα του κάθε υποψηφίου αξιολογούνται με βάση τα τέσσερα κριτήρια αξιολόγησης που προβλέπονται στην με αρ:ΔΥ13α/οικ.39832/97 (Β' 88) υπουργική απόφαση. Τα ως άνω

Συμβούλια μπορούν να απορρίψουν την αίτηση μετάταξης, εφόσον αιτιολογηθεί πλήρως η απόφαση αυτή. Επίσης, τα ως άνω Συμβούλια πραγματοποιούν την κατάταξη του υποψήφιου στο βαθμό του Επιμελητή Β', γ. των αιτούντων μετάταξη σε Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας των Περιφερειών από το Υπηρεσιακό Συμβούλιο του φορέα υποδοχής (4) κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Υγείας και Οικονομικών.

Με την αίτηση μετάταξης οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να υποβάλλουν τα εξής δικαιολογητικά:

1.Φωτοαντίγραφο πτυχίου Ελληνικού Πανεπιστημίου ή φωτοαντίγραφο πτυχίου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο θα συνοδεύεται από φωτοαντίγραφο της μετάφρασης και φωτοαντίγραφο της απόφασης ισοτιμίας του ΔΟΑΤΑΠ όπου αυτό απαιτείται. Για τις περιπτώσεις πτυχίων από χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, απαιτείται φωτοαντίγραφο του πτυχίου, το οποίο θα συνοδεύεται από φωτοαντίγραφο της μετάφρασης και φωτοαντίγραφο της απόφασης ισοτιμίας του ΔΟΑΤΑΠ.

Όλα τα ξενόγλωσσα πτυχία θα πρέπει απαραίτητως να έχουν μεταφραστεί επίσημα στην ελληνική γλώσσα από τις αρμόδιες προς τούτο αρχές της ημεδαπής. Στα απλά φωτοαντίγραφα των ξενόγλωσσων πτυχίων θα πρέπει να φαίνεται και η σφραγίδα της Χάγης (APOSTILLE) που έχει τεθεί στο πρωτότυπο πτυχίο.

2.Φωτοαντίγραφο άδειας ή βεβαίωσης άσκησης ιατρικού ή οδοντιατρικού ή φαρμακευτικού επαγγέλματος στην Ελλάδα.

3.Φωτοαντίγραφο άδειας χρήσης τίτλου ιατρικής ειδικότητας στην Ελλάδα, όπου αυτή απαιτείται.

4.Βεβαίωση εγγραφής σε ιατρικό ή οδοντιατρικό ή φαρμακευτικό σύλλογο.

5.Πιστοποιητικό υπηρεσιακών μεταβολών.

6.Βεβαίωση αποδοχών.

7.Βιογραφικό σημείωμα.

8.Απόφαση απαλλαγής από την υποχρέωση υπηρεσίας υπαίθρου ή βεβαίωση εκπλήρωσης της υποχρέωσης υπηρεσίας υπαίθρου.

9.Φωτοαντίγραφο ταυτότητας.

Αιτήσεις που δεν συνοδεύονται από όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά θα επιστρέφονται στους ενδιαφερόμενους.

Οι αιτήσεις, μαζί με τα συνημμένα δικαιολογητικά, για νοσοκομεία ή ΠΕΔΥ-Κέντρα Υγείας, υποβάλλονται ή αποστέλλονται ταχυδρομικά ή με ιδιωτική εταιρεία ταχυμεταφοράς στο

Υπουργείο Υγείας (Δ/ση Ανθρωπίνων Πόρων Ν.Π.-Τμήμα Ιατρών Ε.Σ.Υ.). Οι αιτήσεις για τις Διευθύνσεις Υγείας των Περιφερειών υποβάλλονται στις αρμόδιες υπηρεσίες των αντίστοιχων Περιφερειών.

Ζ. Όπως προβλέπει η μεταβατική διάταξη της παρ.2 του άρθρου 40 του ν.4368/16 (Α'21), οι αιτήσεις μετατάξεων στον κλάδο ιατρών Ε.Σ.Υ., οι οποίες έχουν υποβληθεί έως την ημερομηνία δημοσίευσης του ανωτέρω νόμου, ολοκληρώνονται με την ως άνω αναφερόμενη (ΣΤ) διαδικασία μετάταξης και οι ιατροί μετατάσσονται με εισαγωγικό βαθμό Επιμελητή Β', σε συνιστώμενη προσωποπαγή θέση του Νοσοκομείου ή ΠΕΔΥ-Κέντρου Υγείας που έχουν επιλέξει με την αίτησή τους.

Η. Το άρθρο 25 του ν.4316/2014 (Α'270) καταργείται.

Οι Δ.Υ.Πε. παρακαλούνται να αναρτήσουν το παρόν στους οικείους ιστότοπους.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1.α.Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης
- Δ/ση Οργάνωσης και Λειτουργίας Αποκεντρωμένων
- Δ/ση Οργάνωσης και Λειτουργίας Τ.Α.
Σταδίου 27
Τ.Κ.10183

(με την παράκληση να κοινοποιήσει την παρούσα εγκύκλιο
στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, Αιρετές Περιφέρειες
και Δήμους)

β. Όλα τα Υπουργεία

2.Όλες τις Δ.Υ.Πε.

(με την παράκληση να κοινοποιήσουν την
παρούσα εγκύκλιο σε όλους τους φορείς
της αρμοδιότητάς τους)

3.ΕΚΑΒ

4.ΝΙΜΤΣ

5.ΚΕ.Σ.Υ.

Γραμματεία Ειδικού Πενταμελούς Συμβουλίου

6. Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος

Πλουτάρχου 3 και Υψηλάντου

Τ.Κ. 10675

7. Ελληνική Οδοντιατρική Ομοσπονδία

Θεμιστοκλέους 38

Τ.Κ. 10678

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο Υπουργού

2. Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού

3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα

4. Γραφείο Αναπληρωτή Γενικού Γραμματέα

5. Γραφείο Προϊσταμένης Γενικής Δ/νσης Διοικ.

Υπηρεσιών και Υποστήριξης

6. Δ/νση Ανθρωπίνων Πόρων Ν.Π.-

Τμήμα Ιατρών Ε.Σ.Υ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
& ΠΡΟΛΗΨΗΣ
ΤΜΗΜΑ Δ'ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗΣ

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 5 .4.2016

Αρ. πρωτ.: Γ3δ/Δ/ΦΑΥ9/2016/Γ.Π.οικ.25324

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΙΑΤΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

Π.Ι.Σ

ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ

ΗΜΕΡΑ ΛΗΨΕΩΣ

Ταχ. Διεύθυνση : Αριστοτέλους 17
Ταχ. Κώδικας : 101 87
Πληροφορίες : Στρ.Χατζηχαλαράμπους
: Χ. Τσεκούρα
Τηλέφωνο : 213-2161623,1366
Φαξ : 210-5230577
E-mail : pfy@moh.gov.gr

ΠΡΟΣ : ΟΠΩΣ Ο ΠΙΝΑΚΑΣ
ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΘΕΜΑ: Παγκόσμια Ημέρα Ενημέρωσης για τον Αυτισμό 2 Απριλίου 2016, με θέμα: « Αυτισμός και η Ατζέντα του 2030: Συμπερίληψη και Ποικίλες Νευρολογικές Παθήσεις» (Autism and the 2030 Agenda: Inclusion and Neurodiversity).

ΣΧΕΤ: 1. Το με αριθ.πρωτ. Α4α/ΔΥ 30-3-2016 Υπηρεσιακό Σημείωμα της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας.

Η Δ/ση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Πρόληψης, Τμήμα Δ' Αγωγής Υγείας και Πρόληψης, σε συνεργασία με τη συναρμόδια Δ/ση Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας, στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας Ενημέρωσης για τον Αυτισμό (**World Autism Awareness Day**), σας ενημερώνει για τα ακόλουθα:

Α. Η Παγκόσμια Ημέρα Αυτισμού, που είναι η 2α Απριλίου κάθε έτους, καθιερώθηκε με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ και που σκοπό έχει την ενημέρωση της παγκόσμιας κοινής γνώμης για τον αυτισμό και την ευαισθητοποίηση σχετικά με την ομαλή ένταξη των αυτιστικών απόρων στην κοινωνία.

Για το έτος 2016, το θέμα της Παγκόσμιας Ημέρας Ενημέρωσης για τον Αυτισμό (World Autism Awareness Day) είναι «Αυτισμός και η Ατζέντα του 2030: Συμπερίληψη και Ποικίλες Νευρολογικές Παθήσεις»

B. Ο αυτισμός είναι ο γενικός όρος για μια ομάδα σύνθετων διαταραχών της ανάπτυξης του εγκεφάλου η οποία οδηγεί σε ποικίλες δυσκολίες και περιορισμούς στη διαμόρφωση γνωστικών λειτουργιών, στον τρόπο επικοινωνίας και την επεξεργασία των αισθητηριακών ερεθισμάτων. Ο αυτισμός είναι μια πολύπλοκη

νευρο -ψυχιατρική διαταραχή, που εμποδίζει την ομαλή ανάπτυξη του ανθρώπου και απομονώνει τον πάσχοντα από τον υπόλοιπο κόσμο.

Σύμφωνα με τον οργανισμό Autism Speaks, ο αυτισμός είναι μία σύνθετη νευροβιολογική διαταραχή που τυπικά διαρκεί καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του ατόμου. Είναι μέρος μίας ομάδας διαταραχών γνωστή ως Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος (ASD). Σήμερα 1 στα 50 άτομα διαγιγνώσκονται με αυτισμό, καθιστώντας τον πιο κοινό από το συνολικό ποσοστό του παιδικού καρκίνου, του διαβήτη και του AIDS. Εμφανίζεται σε όλες τις φυλετικές, εθνικές και κοινωνικές ομάδες και είναι 4 φορές πιο πιθανό να εμφανιστεί σε αγόρια απ' ότι κορίτσια. Ο αυτισμός εμποδίζει (καταστρέφει) την ικανότητα του ατόμου να επικοινωνεί και να συσχετίζεται με τους άλλους. Επίσης συνδέεται με δύσκαμπτες ρουτίνες και επαναλαμβανόμενες συμπεριφορές, όπως η έμμονη ταξινόμηση αντικειμένων ή το να ακολουθεί πολύ συγκεκριμένες ρουτίνες. Τα συμπτώματα ποικίλουν από πολύ ήπια έως αρκετά σοβαρά.

Ο αυτισμός προσδιορίστηκε πρώτη φορά το 1943 από τον Dr. Leo Kanner του νοσοκομείου John Hopkins. Την ίδια περίοδο, ο Γερμανός επιστήμονας, Dr. Hans Asperger, περιέγραψε μία ηπιότερη μορφή της διαταραχής που είναι γνωστή ως το Σύνδρομο Asperger. Αυτές οι δύο διαταραχές βρίσκονται στη λίστα του DSM IV (Διαγνωστικό και Στατιστικό εγχειρίδιο για τις Νοητικές Διαταραχές) ως δύο από τις πέντε αναπτυξιακές διαταραχές που συμπεριλαμβάνονται στις διαταραχές αυτιστικού φάσματος. Οι άλλες είναι το Σύνδρομο Rett, PDD NOS (διάχυτη αναπτυξιακή διαταραχή), και η Παιδική Αποσυνδετική Διαταραχή. Όλες αυτές οι διαταραχές χαρακτηρίζονται από διάφορα επίπεδα βλάβης στις ικανότητες επικοινωνίας και στις κοινωνικές δεξιότητες, και επίσης από επαναλαμβανόμενες συμπεριφορές.

Οι διαταραχές αυτιστικού φάσματος συνήθως μπορούν να διαγνωστούν με αξιοπιστία από την ηλικία των 3, αν και η πρόσφατη έρευνα πάει την ηλικία διάγνωσης προς τα κάτω, τόσο νωρίς, όσο στην ηλικία των 6 μηνών.

Συνήθως οι γονείς είναι αυτοί που παρατηρούν πρώτοι ασυνήθιστη συμπεριφορά στο παιδί τους ή την αδυναμία του παιδιού τους να κατακτήσει τα τυπικά αναπτυξιακά ορόσημα. Ορισμένοι γονείς περιγράφουν ένα παιδί που διέφερε από την στιγμή της γέννησής του, ενώ άλλοι περιγράφουν ένα παιδί που εξελισσόταν κανονικά και μετά έχασε αυτές τις δεξιότητες. Οι παιδίατροι ίσως αρχικά να απορρίψουν τα σημάδια του αυτισμού, σκεπτόμενοι ότι το παιδί «θα προφτάσει» και

ίσως συμβουλέψουν τους γονείς να «περιμένουν και θα δουν». Οι νέες μελέτες δείχνουν ότι όταν οι γονείς υποψιάζονται ότι κάτι δεν πάει καλά με το παιδί τους, συνήθως έχουν δίκιο.

Αν ένα παιδί διαγνωστεί με αυτισμό, η πρώιμη παρέμβαση είναι κρίσιμη για να επωφεληθεί στο μέγιστο από τις υπάρχουσες θεραπείες. Προς το παρόν, δεν υπάρχουν κάποια αποτελεσματικά μέσα για να προλάβουμε τον αυτισμό, πλήρως αποτελεσματικές θεραπευτικές αγωγές, και καμία θεραπεία. Η έρευνα παρ' όλα αυτά υποδηλώνει, ότι η πρώιμη παρέμβαση σε ένα κατάλληλο εκπαιδευτικό σκηνικό για τουλάχιστον δύο χρόνια στην προσχολική ηλικία μπορεί να οδηγήσει σε σημαντικές βελτιώσεις για αρκετά νεαρά παιδιά με κάποια διαταραχή του αυτιστικού φάσματος. Μόλις διαγνωστεί ο αυτισμός, θα πρέπει να ξεκινήσει και η εκπαίδευση της πρώιμης παρέμβασης. Τα αποτελεσματικά προγράμματα εστιάζουν στην ανάπτυξη της επικοινωνίας, των κοινωνικών και γνωστικών δεξιοτήτων.

Γ. Οι τυπικές ενδείξεις των διαταραχών του αυτιστικού φάσματος μπορεί να εκδηλωθούν στη νηπιακή ηλικία (παιδί 18 έως 24 μηνών) και συνήθως γίνονται πιο εμφανείς από την ηλικία των δύο έως την ηλικία των έξι ετών. Η Αμερικανική Κοινότητα για τον Αυτισμό (ASAF) κοινοποίησε ένα γράφημα που σχεδίασαν οι βρετανικοί φιλανθρωπικοί οργανισμοί Autism Puzzles και Halcyon το οποίο μπορεί να βοηθήσει γονείς και επαγγελματίες να εντοπίζουν έγκαιρα τα σημάδια του αυτισμού στα παιδιά.

Η ASAF τονίζει πως η έγκαιρη αναγνώριση των τυπικών ενδείξεων του αυτισμού είναι απαραίτητη για την αποτελεσματικότερη διαχείριση της διαταραχής.

Τυπικές ενδείξεις είναι:

- ακατάλληλη διαχείριση των παιχνιδιών
- αδυναμία επικοινωνίας και απομόνωση
- αναίτιο κλάμα ή γέλιο
- υπερκινητικότητα ή παθητική συμπεριφορά
- υπερευαίσθησία ή μειωμένη ευαισθησία σε ακουστικά ερεθίσματα
- παράλογη προσκόλληση σε αντικείμενα
- διαταραχές ομιλίας (αργή ανάπτυξη της ομιλίας ή πάντελής αδυναμία ομιλίας)
- δυσκολία προσαρμογής σε αλλαγές στο καθημερινό πρόγραμμα
- άγνοια κινδύνου

Δ1. Η έγκαιρη διάγνωση επιτρέπει την παροχή οικογενειακής υποστήριξης, πρόωρης παρέμβασης που θα έχει ως αποτέλεσμα μεγάλο όφελος για το παιδί, αντιμετώπιση των ιδιαίτερων αναγκών του, κατανόηση της συμπεριφοράς του, βελτίωση των εκπαιδευτικών επιδόσεων του και των γνωστικών ικανοτήτων του, σωστότερη ανάπτυξη.

Τα βασικά χαρακτηριστικά του αυτισμού είναι τρία:

- Διαταραχή της επικοινωνίας (δυσκολίες στην χρήση της γλώσσας και της ομιλίας, ελλειμματική κατανόηση και προβλήματα κατανόησης εννοιών, κλπ).
- Διαταραχή της φαντασίας, (με εμμονική ενασχόληση με συγκεκριμένα ενδιαφέροντα και στερεότυπες συμπεριφορές και απουσία ευελιξίας στη σκέψη και προσαρμογής σε καταστάσεις, κλπ).
- Διαταραχή της κοινωνικότητας (φτωχή κοινωνική επαφή, αλληλεπίδραση που προκαλεί σύγχυση, κλπ).

Δ2. Κάθε άτομο με αυτισμό είναι μοναδικό. Το φάσμα του αυτισμού είναι πολύ μεγάλο και στην μία άκρη του περιλαμβάνει την τυπική μορφή του αυτισμού, ενώ στην άλλη περιλαμβάνονται οι μορφές υψηλής λειτουργικότητας, με ενδιάμεσα διάχυτες, διάφορες αναπτυξιακές διαταραχές.

Πολλοί αυτιστικοί έχουν εξαιρετικές δεξιότητες: ακαδημαϊκές, μουσικές, κλπ. Περίπου το 40 τοις εκατό έχει πνευματικές ικανότητες που κυμαίνονται στο μέσο όρο ή ακόμα και πάνω από αυτόν. Πολλά υψηλής νοημοσύνης και λειτουργικότητας άτομα με κάποια μορφή αυτισμού δεν αποκλείεται να μην διαγιγνώσκονται ποτέ και να αντιμετωπίζουν τα προβλήματα τους μόνα τους και να διαπρέπουν στην κοινωνία, χωρίς ταυτόχρονα να «στιγματίζονται».

Πράγματι, πολλά άτομα στο αυτιστικό φάσμα θα έπρεπε να είναι υπερήφανα για τις ικανότητες τους και τον ξεχωριστό τους τρόπο θέασης του κόσμου και της πραγματικότητας.

Κάποια αυτιστικά άτομα βέβαια, έχουν σημαντικές αναπηρίες και δεν είναι σε θέση να ζήσουν ανεξάρτητα: σημαντικό ποσοστό ατόμων με αυτισμό, ενώ μπορεί μέσω της εκπαίδευσης να αναπτύξει τις ικανότητες του, δεν μπορεί παρόλα αυτά να ζήσει αυτόνομα, χωρίς διαρκή φροντίδα. Μπορεί όμως να είναι υπεύθυνο ώστε να φέρνει σε πέρας απλές εργασίες.

Περίπου το 25 τοις εκατό των αυτιστικών ατόμων παρουσιάζουν γλωσσικές δυσλειτουργίες, αλλά μπορούν να μάθουν να επικοινωνούν με άλλα μέσα.

Όσο πιο πρόωμη η παρέμβαση τόσο οι πιθανότητες τα παιδιά με αυτισμό και να μην ξεχωρίζουν από τα υπόλοιπα, όσο ξεχωριστά κι αν είναι σε κάποιους τομείς.

Στον αυτισμό δεν υπάρχει ένα και μοναδικό πρωτόκολλο θεραπείας για όλα τα παιδιά με αυτισμό, αλλά τα περισσότερα άτομα ανταποκρίνονται καλύτερα στα ισχυρώς δομημένα συμπεριφορικά προγράμματα. Το Διεθνές Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού και Ανθρώπινης Ανάπτυξης περιλαμβάνει την Ανάλυση Εφαρμοσμένης Συμπεριφοράς (ABA) στις προτεινόμενες θεραπευτικές μεθόδους για τις διαταραχές αυτιστικού φάσματος. Κάποιες από τις πιο συνηθισμένες παρεμβάσεις είναι το ABA, η θεραπεία Floortime, η διατροφή χωρίς γλουτένη και χωρίς καζεΐνη (GFCF). Η λογοθεραπεία, η εργοθεραπεία, το PECS, το SCERTS, η θεραπεία αισθητηριακής ολοκλήρωσης, η παρέμβαση ανάπτυξης σχέσεων (relationship development intervention), παρέμβαση λεκτικής συμπεριφοράς (verbal behavior intervention), και η βασισμένη στο σχολείο μέθοδος TEAACH.

Ε. Ο Νόμος 2716/1999 (ΦΕΚ 96/Α/17.05.1999) «Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας και άλλες διατάξεις», ορίζει ότι «το κράτος έχει την ευθύνη για την παροχή υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας που έχουν σκοπό την πρόληψη, τη διάγνωση, τη θεραπεία, την περίθαλψη καθώς και την ψυχοκοινωνική αποκατάσταση και κοινωνική επανένταξη ενηλίκων, παιδιών και εφήβων με ψυχικές διαταραχές και Διαταραχές Αυτιστικού Τύπου και με μαθησιακά προβλήματα» (άρθρο 1 παρ. 1).

Οι δομές για άτομα με αυτισμό που εποπτεύονται από τη Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας (Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ.) παρουσιάζονται στην ιστοσελίδα www.psychargos.gov.gr.

ΣΤ1. Σε συνέχεια των ανωτέρω, προτείνεται ενδεικτικά η ανάπτυξη, οργάνωση και υλοποίηση των ακόλουθων ενεργειών και δράσεων:

- Ενημέρωσης- πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης /πολιτών, παιδιών, εφήβων, εκπαιδευτικών, επαγγελματιών υγείας και διάφορων κατηγοριών ευπαθών ομάδων πληθυσμού /πολιτών, για τις μορφές έκφρασης-εκδήλωσης αυτού, την πρόληψη και την έγκαιρη διάγνωση, την σημασία απόκτησης δεξιοτήτων και γενικότερα την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης σε θέματα που συμβάλλουν στην εξάλειψη του στιγματισμού των ατόμων και των οικογενειών τους, καθώς και στην προάσπιση/διασφάλιση των δικαιωμάτων των αυτιστικών ατόμων και την ισότιμη πρόσβασή τους σε υπηρεσίες υγείας, αποκατάστασης και ψυχοκοινωνικής στήριξης με έμφαση στην αξιοπρέπεια.
- Επιμόρφωσης επαγγελματιών υγείας καθώς και άλλων στελεχών αρμόδιων υπηρεσιών στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα που απασχολούνται σε δομές και

υπηρεσίες ψυχικής υγείας και ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης. Επίσης, ανάλογες δράσεις επιμόρφωσης δύνανται να υλοποιηθούν σε φορείς, Μονάδες Υγείας και Προγράμματα Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και ιδιαίτερα στο πλαίσιο του ΠΕΔΥ, της Πρωτοβάθμιας Ψυχικής Υγείας σε υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας της Τοπικής και Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης, καθώς και στις υπηρεσίες και τις Σχολικές Μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Ειδικής Αγωγής, προκειμένου να ευαισθητοποιηθούν τα παιδιά και οι νέοι για τις μορφές έκφρασης και εκδήλωσης του αυτισμού, για την κατάλληλη εκπαίδευση και απόκτηση δεξιοτήτων, στην εξάλειψη του στίγματος καθώς και στην προάσπιση των δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας των αυτιστικών ατόμων.

Οι εν λόγω δράσεις, προτείνεται να αναπτυχθούν με την συνεργασία τοπικών και περιφερειακών φορέων και υπηρεσιών και των κατά τόπους Ιατρικών Συλλόγων, Επιστημονικών Εταιρειών σχετικών με την ψυχική Υγεία (Ψυχιάτρων, Ψυχολόγων, κ.α.) ή άλλων αρμόδιων επιστημονικών και επαγγελματικών Φορέων, Συλλόγων Γονέων Παιδιών με Αυτισμό και Περιφερειακών Υπηρεσιών συναρμόδιων Υπουργείων κ.α., προκειμένου να επιμορφωθούν σε θέματα πρόληψης και έγκαιρης διάγνωσης του αυτισμού, τη συστηματική και σφαιρική διαχείριση, της κατάλληλης θεραπείας του αυτισμού καθώς και της ευρύτερης ευαισθητοποίησης των πολιτών για την άρση του στίγματος και της διάκρισης των ατόμων με αυτισμό, στο πλαίσιο του σεβασμού των δικαιωμάτων τους.

- Ανάπτυξης πρωτοβουλιών για διαμόρφωση καλών πρακτικών και δημοσιοποίηση αυτών, σχετικά με την υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης που σχετίζονται με το εν λόγω θέμα.

Ειδικότερα, ενδεικτικά προτείνεται:

Ανάρτηση αφισών και διανομή ενημερωτικού υλικού και εντύπων με οδηγίες, παροτρύνσεις και συμβουλές προς τους πολίτες αλλά και προς ειδικότερες ομάδες πληθυσμού, όπως γονείς, νέους, εκπαιδευτικούς, επαγγελματίες υγείας, κ.α.

Ανάρτηση του ενημερωτικού υλικού σε ιστοσελίδες Φορέων, ώστε οι ενδιαφερόμενοι πολίτες να έχουν την δυνατότητα αναζήτησης συμβουλών σχετικά με τον αυτισμό.

Προβολή των μηνυμάτων και των στόχων της εκστρατείας για την Παγκόσμια Ημέρα Ενημέρωσης για τον Αυτισμό και ιδιαίτερα του θέματος «Αυτισμός και η Ατζέντα του 2030: Συμπερίληψη και Ποικίλες Νευρολογικές Παθήσεις» με στόχο την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του πληθυσμού, μέσω των δελτίων ειδήσεων και της διοργάνωσης ειδικών εκπομπών.

Αξιοποίηση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, όπου τα συμμετέχοντα μέλη έχουν την δυνατότητα να συζητούν, να μοιράζονται εμπειρίες και φωτογραφίες/video, με στόχο τη διάχυση πληροφορίας, την αλληλοϋποστήριξη και την ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής.

Στο πλαίσιο αυτό, προτείνεται η ανάπτυξη διαλόγου – κατάθεσης ερωτημάτων προς φορείς υγείας, ή άλλους αρμόδιους φορείς σχετικά με τους ανωτέρω θεματικούς άξονες.

ΣΤ2. Επισημαίνεται, ότι ιδιαίτερη έμφαση είναι απαραίτητο να δοθεί σε δράσεις και ενέργειες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του μαθητικού (παιδικού – εφηβικού) πληθυσμού, ως προς τις διαστάσεις και τις εκδηλώσεις που σχετίζονται με τον αυτισμό, την αναγνώριση και κατανόηση των δικαιωμάτων των αυτιστικών ατόμων, την σημασία της αναζήτησης κατάλληλης βοήθειας και υποστήριξης (οικογενειακό, σχολικό, κ.λ.π. περιβάλλον), την αναζήτηση της έγκαιρης πληροφορίας και καθοδήγησης καθώς και της διευκόλυνσης των παιδιών με τη λήψη κατάλληλων μέτρων (εκπαιδευτικών προγραμμάτων, άρση του αποκλεισμού και της απομόνωσης, ίσες εκπαιδευτικές ευκαιρίες κ.α.) για την διαχείριση των συμπεριφορών και θεμάτων που σχετίζονται με τα παιδιά με αυτισμό σαν μαθητές στο σχολικό περιβάλλον.

Ζ. Προκειμένου να οργανωθούν και να υλοποιηθούν οι εν λόγω δράσεις και ενέργειες, προτείνεται οι αρμόδιοι επαγγελματίες υγείας, όπως ψυχίατροι, παιδοψυχίατροι, γενικοί ιατροί, παθολόγοι, ιατροί δημόσιας υγείας, νοσηλευτές – τριες, επισκέπτες – τριες υγείας, κοινωνικοί λειτουργοί κ.α, να συνεργαστούν σε κάθε επίπεδο με Φορείς, Υπηρεσίες, Νοσοκομεία, Μονάδες Υγείας του ΠΕΔΥ, Πρωτοβάθμιες Δομές Ψυχικής Υγείας, Φορείς Κοινωνικής Φροντίδας, ΟΤΑ, Συλλόγους, Μ.Κ.Ο/Α.μ.Κ.Ε προσανατολισμένες σε θέματα πρόληψης, διάγνωσης, θεραπευτικής διαχείρισης, ψυχοκοινωνικής στήριξης και επανένταξης ατόμων με προβλήματα αυτισμού.

Η. Οι ενδιαφερόμενοι φορείς και επαγγελματίες υγείας δύνανται να αναζητήσουν περισσότερες πληροφορίες για θέματα που σχετίζονται με τον αυτισμό, στους ακόλουθους ιστότοπους:

Διεθνείς ιστότοποι:

www.un.org/en/events/autismday

www.autismspeaks.org

www.autismeurope.org/activities/world-autism-awareness-day

www.autism-society.org

Ιστότοποι στην Ελλάδα:

www.moh.gov.gr/

www.psychargos.gov.gr/

www.autismgreece.gr/

www.autismhellas.gr

www.noesi.gr/book/syndrome/autism/

www.pavefs.com/

<http://autismnet.gr/>

Θ. Οι αποδέκτες της παρούσας εγκυκλίου, παρακαλούνται να ενημερώσουν σχετικά τις υπηρεσίες και τους εποπτευόμενους Φορείς όπως και κάθε άλλο συνεργαζόμενο Φορέα, για την προώθηση των αναφερομένων κατά περίπτωση ενεργειών.

Επίσης, το Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων του Υπουργείου Υγείας, παρακαλείται όπως εκδώσει δελτίο τύπου προκειμένου να ενημερωθούν σχετικά όλα τα έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης.

Οι Φορείς που θα οργανώσουν εκδηλώσεις, παρακαλούνται να ενημερώσουν σχετικά τις αρμόδιες Δ/σεις του Υπουργείου Υγείας (Δ/ση Ψυχικής Υγείας, Δ/ση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Πρόληψης, (dipsy@moh.gov.gr, pfy@moh.gov.gr).

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΑΣΚΟΖΟΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Προεδρία της Δημοκρατίας, Βασ. Γεωργίου Β' 2, 10028 Αθήνα
2. Βουλή των Ελλήνων, Βασ. Σοφίας 2-6, 10021 Αθήνα
3. Ακαδημία Αθηνών, Ελ. Βενιζέλου 28, 10679 Αθήνα
4. Υπουργεία, Δ/νσεις Διοικητικού, (για ενημέρωση υπηρεσιών και εποπτευόμενων φορέων)
5. Υπουργείο Υγείας
 - α) Όλες τις Υγειονομικές Περιφέρειες, Γραφ. κ.κ. Διοικητών (με την παράκληση να ενημερωθούν όλοι οι εποπτευόμενοι φορείς τους).
 - β) Όλους τους εποπτευόμενους Φορείς, ΝΠΙΔ & ΝΠΔΔ
 - γ) Εθνικό Κέντρο Επιχειρήσεων Υγείας, Γραφ. κ. Διοικητή
 - δ) Ε.Ο.Π.Υ.Υ., Αποστόλου 12, Γραφ. κ. Προέδρου, 15123 Μαρούσι Αττικής
 - ε) Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού, Παπαδιαμαντοπούλου και Θηβών 1, τ.κ. 11527, Αθήνα
 - στ) ΣΕΥΥΠ Γραφ. κ. Γεν. Επιθεωρητή
 - ζ) ΚΕΕΛΠΝΟ, Γραφ. κ. Προέδρου, Αγράφων 3-5, 15123 Μαρούσι Αττικής
 - η) Γραφ. Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων
 - ι) Δ/νση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
6. ΕΣΔΥ Γραφ. κ. Κοσμήτορος, Λ. Αλεξάνδρας 196, τ.κ. 11521, Αθήνα
7. Όλα τα ΑΕΙ και ΤΕΙ της Χώρας (για ενημέρωση Σχολών και Τμημάτων)
8. Γ.Ε.Σ. Δ/νση Υγειονομικού Λ. Κανελλοπούλου Π. 1 & Κατεχάκη, τ.κ. 11525, Αθήνα.
9. Γ.Ε.Α. Δ/νση Υγειονομικού Π. Κανελλοπούλου 3, τ.κ. 11525, Αθήνα
10. Γ.Ε.Ν. Δ/νση Υγειονομικού, Δεινοκράτους 70, τ.κ. 11521, Αθήνα
11. Περιφέρειες της Χώρας, Γραφ. κ.κ. Περιφερειάρχων (για ενημέρωση των αρμόδιων υπηρεσιών των Π.Ε.)
12. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, Γραφ. κ.κ. Γεν. Γραμματέων (για ενημέρωση ΟΤΑ)
13. Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (Κ.Ε.Δ.Ε.), Γ. Γενναδίου 8. 10678 Αθήνα
14. Ελληνικό Διαδημοτικό Δίκτυο Υγιών Πόλεων – Προαγωγής Υγείας, Παλαιολόγου 9 15124, Μαρούσι Αττικής
15. Πανελλήνιος Φαρμακευτικός Σύλλογος, Πειραιώς 134, 11854 Αθήνα (ενημέρωση Μελών)
16. Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος Πλουτάρχου 3, και Υψηλάντους, 19675, Αθήνα (ενημέρωση Μελών)
17. Πανελλήνια Ένωση Ιατρών Δημόσιας Υγείας Λ. Αλεξάνδρας 215, 11623 Αθήνα

18. Ιατρική Εταιρεία Αθηνών, Μαιάνδρου 23 τ.κ.11525 Αθήνα (Ενημέρωση Επιστημονικών Εταιρειών)
19. Διαρκής Ιερά Σύνοδος Εκκλησίας της Ελλάδος, Ι. Γενναδίου 14,11521 Αθήνα (για ενημέρωση Ι.Μ.)
20. Ψυχιατρική Εταιρεία Αθηνών , Παιδιαμαντοπούλου 11, τ.κ. 11528, Αθήνα
21. Πανελλήνιος Ψυχολογικός Σύλλογος , Τζώρτζ 10 Πλ. Κάνιγγος , 10677, Αθήνα
22. Σύλλογος Ελλήνων Ψυχολόγων, Λ. Βασιλίσσης Αμαλίας 42,10558, Αθήνα
23. Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδας, Βασ. Σοφίας 47, τ.κ. 10676, Αθήνα (ενημέρωση Μελών)
24. Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος, Τοσίτσα 19. 10683. Αθήνα
25. Σύλλογος Επιστημόνων Μαιών –των, Αρ. Παππά 2, τ.κ. 11521, Αθήνα,(ενημέρωση Μελών)
26. Πανελλήνιος Σύλλογος Επισκεπτών –τριών, Παπαρηγοπούλου 15, τ.κ. 10561, Αθήνα (ενημέρωση Μελών)
27. Συνήγορος του Πολίτη, Χαλκοκονδύλη 17 , τ.κ.10432 , Αθήνα
28. Ε.Ε.Σ. Λυκαβηττού 1, 10672 Αθήνα
29. Ι.Κ.Α. Τμήμα Προληπτικής Ιατρικής, Αγίου Κωνσταντίνου 8, 10241 Αθήνα
30. Γενική Γραμματεία Μέσων Ενημέρωσης – Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης και Επικοινωνίας :
 - α) Για λογαριασμό Δημόσιας Τηλεόρασης β) Για λογαριασμό Δημόσιας Ραδιοφωνίας Αλεξάνδρου Πάντου και Φραγκούδη 11, 10163 Αθήνα (δύο (2) αντίγραφα του εγγράφου).
32. MEGA CHANNEL, Λεωφ. Μεσογείων 117 και Ρούσου 4 ,11525 Αθήνα
33. ANTENNA, Κηφισίας 10-12, 15125 Μαρούσι Αττικής
34. ALPHA TV, 40° χλμ Αττικής Οδού (Σ.Ε.Α. Μεσογείων , Κτίριο 6) Κάντζα Αττικής
35. STAR CHANNEL,Βιλτανιώτη 36, 14564 Κάτω Κηφισιά Αττικής
36. ΑΘΗΝΑ 9,83 FM, Πειραιώς 100, 11854 Αθήνα
37. ANTENNA 97,2 FM, Κηφισίας 10-123 15125 Μαρούσι Αττικής
38. SKAI 100,3 FM, Φαληρέως 2 και Εθνάρχου Μακαρίου, 18547 Ν. Φάληρο Αττικής.
39. ΕΣΗΕΑ Ακαδημίας 20, 10671, Αθήνα
40. Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ) Λεωφ. Ελ. Βενιζέλου 236, τ.κ.16341 (Με την υποχρέωση να ενημερώσουν τους Συλλόγους Μέλη)
41. Πανελλήνια Ομοσπονδία Συλλόγων Γονέων και Κηδεμόνων ατόμων με αναπηρία

(ΠΟΣΓΚΑμεΑ) Λ.Ελ. Βενιζέλου 236, τ.κ. 16341.

42. Πανελλήνια Ομοσπονδία Συλλόγων Οργανώσεων για την Ψυχική Υγεία Ελ.
Βενιζέλου 236, τ.κ. 16341 Ηλιούπολη .

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφ. κ. Υπουργού Υγείας
2. Γραφ. κ. Αν. Υπουργού
3. Γραφ. κ.κ. Γεν. Γραμματέων (3)
4. Γραφ. κ.κ. Προϊσταμένων Γεν. Δ/σεων (3)
5. Δ/σεις και Αυτοτελή Τμήματα του Υπουργείου
6. Δ/ση Ψυχικής Υγείας
7. Δ/ση Π.Φ.Υ & Πρόληψης